

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 12. listopada 2022.
(OR. en)

13467/22

AGRI 529
AGRIFIN 117
AGRIORG 107

NAPOMENA

Od: Predsjedništvo
Za: Vijeće

Predmet: Stanje na tržištima, posebno nakon invazije na Ukrajinu
– informacije Komisije i država članica
– razmjena mišljenja

S obzirom na sastanak Vijeća (poljoprivreda i ribarstvo) 17. i 18. listopada 2022. za delegacije se u Prilogu nalazi napomena predsjedništva o navedenom predmetu.

Stanje na poljoprivrednim tržištima, posebno nakon invazije na Ukrajinu

Ove godine europski poljoprivrednici suočavaju se s brojnim teškim izazovima. Rat u Ukrajini ima duboke i nemjerljive posljedice koje nismo mi prouzročili. Rat traje nekoliko mjeseci i još utječe na stanje na poljoprivrednim tržištima. Financijski pritisak na poljoprivredni sektor postaje nepodnošljiv za mnoge proizvođače. Na europskoj razini poduzete su mjere za ublažavanje posljedica rata u Ukrajini u kontekstu poremećaja u lancima opskrbe i visokih cijena. EU je, među ostalim, za najpogođenije sektore osigurao 500 milijuna EUR izvanredne potpore za prilagodbu (na temelju Uredbe o ZOT-u) uz istodobno uvođenje privremenog okvira za mjere državne potpore u kriznim situacijama.

Mnoge države članice EU-a u više navrata ove godine pogodila je i suša, što je imalo i nastavit će imati negativan učinak na poljoprivrednu proizvodnju. S obzirom na predstojeću zimsku sezonu od iznimne je važnosti i hitnosti osigurati jesensku sjetvu, uključujući gnojiva i sredstva za zaštitu bilja. Potrebno je osigurati opskrbu energijom kako bi se osigurala kontinuirana proizvodnja čak i u energetske intenzivnim industrijama.

Opskrba cjenovno pristupačnim gnojivima trenutačno je znatan problem u poljoprivrednom sektoru. Ograničavanje gnojidbe zbog skupih ili nedostupnih gnojiva prouzročilo je smanjenje produktivnosti i postupno može ugroziti samodostatnost u opskrbi hranom u EU-u. Međutim, trenutačna situacija negativno utječe ne samo na poljoprivrednike, već i na proizvođače gnojiva u EU-u. Daljnje pogoršanje situacije moglo bi dovesti do smanjenja ili prekida proizvodnje nekih proizvođača gnojiva u EU-u te imati negativne učinke na poljoprivrednu proizvodnju.

Sumnje i nesigurnost također obilježavaju trenutačnu situaciju s kojom se suočava europsko tržište stočnih proizvoda. Što se tiče stočarske proizvodnje, najozbiljnijim problemima mogu se smatrati nerazmjerno povećanje cijena proizvodnih inputa i neuspjeh u odražavanju tog povećanja u cijenama poljoprivrednih proizvoda. Međutim, na sektor stočarskih proizvoda utječu drugi čimbenici, koji, uz već navedene, uključuju i stanje u pogledu bolesti, posebno afričke svinjske kuge i ptičje gripe koje utječu na tržišta svinjskog mesa i mesa peradi u EU-u. Prema informacijama Komisije gotovo svi sektori stočarstva bilježe smanjenje proizvodnje, što može negativno utjecati na samodostatnost EU-a. Ta će se situacija pogoršati s dolaskom jesenske i zimske sezone, koje su obično razdoblja s velikom potrošnjom energije, kao i zbog očekivanog povećanja cijena krmnih smjesa.

S obzirom na trenutačnu situaciju na poljoprivrednim tržištima i potrebu za procjenom mogućih daljnjih koraka, češko predsjedništvo predlaže da se rasprava usmjeri na sljedeća dva pitanja:

1. Kakvo je iskustvo država članica i koja su njihova daljnja očekivanja u pogledu dosad primijenjenih mjera za ublažavanje učinka krize nakon invazije na Ukrajinu, posebno uvođenja izvanredne potpore za prilagodbu na temelju Uredbe o ZOT-u ili privremenog okvira za mjere državne potpore u kriznim situacijama?
2. Kako države članice procjenjuju učinak naglog povećanja cijena poljoprivrednih inputa, posebno gnojiva, i koje bi mjere smatrale primjerenima za rješavanje te situacije, posebno u pogledu njihove dostupnosti i dostupnosti ulaznih elemenata za njihovu proizvodnju?
